

Hjortevildtgruppen Fyn
Fynske hjortelav og kontaktpersoner

Fyn
J.nr. NST-3454-00001
Ref. LEB
Den 6. marts 2019

Referat fra temadag for fynske hjortelav den 23. februar 2019.

Fremmødte.

Repræsentanter for følgende hjortelav og Jægerråd:

Nordfyns Hjortelav, Middelfart Hjortelav, Assens Hjortelav, Sydvestfyns Hjortelav, Kerteminde Hjortelav, Hjortevildtgruppen Langeland, Nyborg Jægerråd.

Ingen deltagelse fra: Tåsinge, Ærø og Svendborg.

Fra Hjortevildtgruppen Fyn:

Børge Rasmussen, Friluftsrådet
Stig Bille Brahe Selby, Dansk Skovforening
Anders Cederfelt, Landbrug og Fødevarer
Erik Andreasen, Danmarks Jægerforbund
Hans Jakob Clausen, Landbrug og Fødevarer
Afbud: Kurt G. Holm, Danmark Naturfredningsforening

Sekretæren for Hjortevildtgruppen Fyn: Lars Erlandsen Brun.

Velkomst og praktiske oplysninger.

Erik Andreassen bød velkommen. Efter gensidig præsentation gav sekretæren praktiske oplysninger.

Forholdet mellem dåvildt og råvildt, indlæg v/ Mads Flinterup, DJ.

Mads gennemgik faktorer med betydning for dynamikken mellem dåvildt og råvildt. Forstyrrelse er en direkte konflikt mellem de 2 arter. Indirekte konflikter er føderessourcer, areal/habitat og tid til fødesøgning.

En af de bestemmende faktorer er forskellen i fødestrategi for de 2 arter. Råvildtet har selektivt fødeoptag. Dåvildtet er græsser.

Forskning på Koberg (Svensk ejendommen) har vist nogle effekter mellem de 2 arter. Stigende konkurrence om føderessourcer (tætte bestande/tab af føderessourcer) medfører et større overlap i rå- og dåvildtets fødeemner. Kolde vintre forstærker effekten. Konkurrence på føde medfører lav reproduktion (lam og kalve) samt dårlig opsats-/gevirsætning. Råer sat ved en lav bestandstæthed har vist højere reproduktion end råer sat ved høj bestandstæthed. Hovedparten af reproduktionen er koncentreret på en lille andel af råerne.

Eksemplet fra Sverige er i områder med meget tætte bestande af dåvildt og meget tynde bestande af råvildt.

Dåvildtet påvirker råvildtet på føde og habitat. Dåvildtet ændrer bærevnen for et terræn. Dåvildtet er ikke årsag i kollapset i bestanden af råvildt på Fyn.

Anbefalinger:

Undgå at lave samme fejl med dåvildtet som I gjorde/gør med råvildtet.

Søg ikke store bestande. Søg i stedet stærke og produktive bestande.

Få balance i afskydningen mellem handyr og hundyr.

Den efterfølgende debat gik på forhold omkring forvaltning af begge arter.

Eksemplet fra Sverige blev udfordret på forskelle i habitat og forekomst af andre faktorer som eksempelvis vildsvin. Bestandene på Fyn blev vurderet som langt fra eksemplet fra Sverige. Tranekær blev nævnt som en lokalitet med mange års erfaring med begge arter. Her er der ikke oplevet problemer. Det svenske eksempel kunne måske være dækkende for enkelte øer og ejendomme under hegn. En dansk undersøgelse blev efterlyst.

Overordnet status over forvaltningen af hjortevildt på Fyn.

Sekretær Lars Erlandsen Brun viste slides om forvaltningen af dåvildt og råvildt på Fyn.

Dåvildt:

Hjortevildtgruppen Fyn har i år besluttet ikke udsendt statusskemaer til hjortelavene. Tal og vurderinger er på baggrund af udtræk fra vildtudbyttestatistikken – herunder den udvidede indberetning og tal for udtag (afskydning) og reproduktionen i bestanden. Vildtudbyttestatistikken kan være usikker. Men der findes ikke et bedre redskab. Bidrag gerne til alle jægerne fortager korrekt indberetning – og helst udvidet indberetning.

Diverse slides blev fremvist.

Hovedudtræk:

Udbyttet af dåvildt på Fyn var i 17/18 på 2.328 dyr. Fyn tegner sig for 25,3 % af det nationale udbytte af dåvildt. Tilvæksten i bestanden på Fyn er større end landsgennemsnittet.

Udbyttet af dåvildt er frem til 17/18 næsten fordoblet over 7 sæsoner. Den årlige vækstrate i udbyttet ligger på mindst 12-13 %. Reproduktionen er dermed højere end udtaget. Det medfører stigende bestande.

Der er udvidet indberetning på 1.205 dyr.

Andelen af dåhjorte udgør 34-38 % af udbytte. Udtaget af dåhjorte på Fyn svarer til udtaget af dåhjorte på landsplan (32-37 %). Udtaget af dåhjorte svarer til udtaget af kronhjorte på landsplan (33-36 %)

Hjortevildtgruppen skal i foråret levere en årsrapport til den nationale hjortevildtgruppe. Rapporten skal blandt andet indeholde en vurdering af bestanden. Tallet vil være efter data fra vildtudbyttestatistikken, udtag og

reproduktion, lokale estimater og skøn. (REF: Bestanden blev i foråret 2018 vurderet til 12.415 dyr).

Råvildt:

Sekretær Lars Erlandsen Brun viste slides over vildtudbyttet for råvildt.

Udbyttet på Fyn er de senere år stabiliseret på 5.300-5.400 stk. Det svarer til 36 % af tidligere maksimale udbytte. Udbytte ligger på ca. 1,5 dyr/100 ha. Det er landets laveste udbytte pr. 100 ha. Udbyttet på Fyn udgør 5,6 % af landets totale udbytte. Dette tal er steget de seneste 3 år, men det skyldes et fald i det nationale udbytte af råvildt. Det er siden 2010 faldet fra 128.000 stk. til 96.000 stk. i 17/18. Et fald på ca. ¼. I 17/18 blev der indberettet et udbytte på 5.351 dyr på Fyn. Der er foretaget udvidet indberetning på 3.174 dyr. Tal fra den udvidede indberetning blev gennemgået.

Udbyttet af råvildt på Fyn er over de seneste 7 jagtsæsoner reduceret med 1/5.

Udbyttet er muligvis stabiliseret på et lavt niveau.

Andelen af råbukke udgør 60-64 % af udbyttet. Med ligelig kønsfordeling på afskydningen af lam hæves handyrsafskydningen til ca. 70 %.

Udtaget af råbukke på Fyn ligger med 60-64 % over udtaget på landsplan – 48-52 %.

Forvaltningen af råvildt på køn er mere skæv end forvaltningen af både dåvildt og råvildt – særlig på Fyn.

Den uændrede situation kan måske skyldes forvaltningen. Der kan måske ligge effekter i den hårde afskydning af bukke, en manglende afskydning på lam, en manglende forvaltning af råer – en gammel rå optager plads for 2-3 yngre og mere produktive råer. Der kan ligge nogle effekter i den mere og mere udbredte tendens til fodring af råvildt.

Efter hver fremlæggelse på de 2 arter fulgte en debat om forvaltningen af dåvildt og råvildt. Der var bred enighed om udfordringerne i forvaltningen af dåvildtet. Der blev ligeledes noteret store udfordringer i forvaltningen af råvildtet.

Der blev stillet spørgsmål til vildtudbyttestatistikken. Der blev opfordret til korrekt indberetning til vildtudbyttestatistikken.

De nye og gældende jagttider for dåvildt på Fyn.

Princippet bag indstillingen af den nye og fungerende jagttid for Fyn blev gennemgået. Indstilling er fra maj 2017. Indstillingen medførte ændring i jagttiden på dåhjort større end spidshjort og spidshjort. For begge grupper af hjorte startede jagttiden først pr. 1. oktober 2018. Jagttiden for dåhjort større end spidshjort blev ændret til 1/10-31/10 og 16/12-31/12. Jagttiden for spidshjort, då og kalv blev sat til 1/10 til 31/1.

Der var reageret på fejl i udkastet til bekendtgørelsen. Uændrede fejl i den udsendte bekendtgørelse medførte postyr og en ny bekendtgørelse. Fejlen gik ikke på starten af sæsonen. Den gik på udstrækningen af jagttiden på hjort større end spidshjort – ikke på starten. Ulovlig jagtudøvelse på hjort i september kan derfor ikke begrundes med fejl i jagttidsbekendtgørelsen.

HVG Fyn efterlyste erfaringer fra den først sæson med en afkortet jagt på dåhjort større end spidshjorte. Er målsætningen bag principperne nået?

Sydvestfyn og Kerteminde vurderer en mindre afskydning af større dåhjorte. Nordfyn oplever en større opmærksomhed på korrekt forvaltning af bestanden. Assens oplever en øget afskydning af dåhjorte.

På Langeland har den lokale jagttid medført mindre afskydning af hjorte. Der er flere modne hjorte i bestanden. Der er mere fokus på forvaltning af hele bestanden – også afskydning af dåer og kalve.

Miljø- og Fødevarerministerens beslutning om overordnede rammer for forvaltningen af dåvildt.

Sekretær Lars Erlandsen Brun gennemgik Ministerens rammer. Den nationale hjortevildtgruppe og Vildtforvaltningsrådet havde leveret en uenig indstilling til Ministeren. Alle undtaget Jægerforbundet anbefalede arealbegrænsning. Efter arealbegrænsningen ville alle kunne skyde 1 hjort årlig. Blot jagtlovens arealkrav var opfyldt. Nedlæggelse af hjort nr. 2 ville kræve 50 ha. Nedlæggelse af dåhjort nr. 3 ville kræve 100 ha – altså 1 dåhjort pr. efterfølgende 50 ha.

Ministerens ramme blev præsenteret.

Jagttider:

Rammen indeholder ydre grænser for jagttiden på kategorierne; dåhjort ældre end spidshjort, spidshjort, då og kalv. De regionale hjortevildtgrupper kan indstille og få vedtaget kortere jagttider for disse 4 kategorier. Jagttiden for dåvildt på Fyn er nævnt som eksempel i Ministerens beslutning om rammer.

Vildtudbytte indberetning:

Det bliver obligatorisk at foretage udvidet indberetning på køn (krav for udstedelser af jagttegn). Indberetning af vægt og alder bliver frivillig.

Kæbeindsamling:

Kæbeindsamling bliver frivillig.

Fodring:

Som jagtlovens rammer – samt afstandskrav på 130 meter til skydetårn og 130 meter til naboareal ved udleje af jagtret.

Evalueringsplan af forvaltningsplan:

Hvert 2. år.

Arealkrav:

Som jagtlovens gældende krav.

HVG Fyn vil inden juli 2019 skulle udarbejde en forvaltningsplan for dåvildtet på Fyn.

Er der presserende behov for ændringer i eksisterende jagttider – for Fyn er det i princippet de 4 gældende lokale jagttider (Fyn, Tåsinge, Langeland, Ærø) – så er der med frist den 15. marts 2019 givet mulighed for indstilling af ændringer. Hvis der er presserende behov – hvis man vil – og hvis man er enige om et nyt forslag.

Den efterfølgende debat viste forskelle i opfattelsen af situationen og processerne. Trods den enige og begrundede indstilling fra maj 2017 er Dansk Skovforening ikke længere enige i indstillingen og de besluttede og fungerende jagttider for dåvildt på Fyn. Dansk Skovforeningen ønsker længere jagttid på dåhjort.

Der var ikke enighed om konsekvenserne ved den opståede uenighed om jagttiden på dåhjort. Der var uenighed i forhold til konsekvensen ved revisionen af jagttidsbekendtgørelsen. Om jagttiden – på grund af den opståede uenighed i HVG Fyn - automatisk ville falde tilbage til ministerens rammer for national jagttid pr. 1. juli 2019. For Fyn vil det betyde en tilbagevende til fuld jagttid på dåhjort – både spidshjort og ældre hjort.

Det vil være ved en ekstraordinære ændring af bekendtgørelsen og med virkning fra juli 2019 – eller ved kommende ordinære ændring af jagttidsbekendtgørelsen. Eller om en ændring til en anden og ny jagttid kræver en enig indstilling fra HVG Fyn.

Hjortevildtgruppen Fyn vil skulle forholde sig til denne situation.

(REF: Princippet for ændringer i jagttidsbekendtgørelsen og jagttider på dåvildt er afklaret. Ændringer i eksisterende jagttider på dåvildt kræver enighed i hele hjortevildtgruppen. Opstået uenighed om gældende lokale jagttider slår ikke automatisk jagttiderne tilbage til de nationale jagttider for dåvildt. De 4 lokale jagttider for dåvildt på Fyn gælder altså indtil HVG Fyn indstiller andet i enighed – og dette er indarbejdet i bekendtgørelsen om jagttid. Der er ikke fuld enighed i HVG Fyn om denne udlægning af principperne).

Hjortelavens grundlag og opgave

Erik Andreasen nævnte, at HVG Fyn finder hjortelavene vigtige i arbejdet med forvaltningen af dåvildtet – også i forhold til fremtiden.

Efter Nordfyns Hjortelav er lavene med til at fremme en samarbejdet i forvaltningen af dåvildtet.

Der fulgte en debat om frivillighed som virkemiddel.

Eventuelt

HVG Fyn gjorde opmærksom på det offentlige årsmøde i Midtfyns Fritidscenter, Ringe. Mødet afholdes kl. 19, den 14. marts 2019. Der vil være et indlæg ved Christian Sehestedt Juul, medlem af den nationale hjortevildtgruppe for Landbrug og Fødevarer.

Der blev spurgt til den udvidede indberetning på kommunalt niveau. Disse var ikke med på dagens program.

Sekretæren henviste til www.fauna.au.dk. Her kan alle trække de udvidede indberetning på kommuneniveau.

Med venlig hilsen

Hjortevildtgruppen Fyn

Referent:

Lars Erlandsen Brun

+45 72 54 35 39

LEB@nst.dk